

WYMAGANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Wykonawca będzie organizować i wykonywać prace realizowane w ramach Przedmiotu Umowy w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy, w tym: zapewni niezbędne środki i materiały dla bezpiecznego wykonania powierzonych zadań (maszyny i urządzenia, rusztowania, środki ochrony zbiorowej, środki ochrony indywidualnej itp.).

Obowiązki określone dla Wykonawcy dotyczą wszystkich osób zatrudnionych przez Wykonawcę do realizacji Umowy: podwykonawców, dalszych podwykonawców, wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej, zwanych dalej pracownikami. Powołanie Koordynatora BHP na budowie nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności prawnej za stan bezpieczeństwa pracy zatrudnionych przez siebie pracowników.

1. Wykonawca jest zobowiązany współdziałać z Zamawiającym w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w procesie przygotowania i realizacji budowy, a w szczególności:

- 1.1. Zapoznać się oraz zapoznać swoich pracowników z Koordynatorem BHP budowy, z planem BIOZ, posiadać pisemne potwierdzenie zapoznania się pracowników z powyższym oraz stosować się do zawartych w nim wymagań i wytycznych.
- 1.2. Przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego wykonania Przedmiotu Umowy, posiadać Instrukcje BHP, przedstawić do akceptacji Zamawiającemu wymagane Instrukcje Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR), zgodne z wytycznymi zawartymi w BIOZ, uwzględniając uwagi i zalecenia przekazane przez Zamawiającego.
- 1.3. Zapewnić stały nadzór nad pracownikami i prowadzonymi robotami przez osobę posiadającą kwalifikacje wymagane przepisami prawa pracy, przepisami branżowymi oraz posiadającą wiedzę i umiejętności niezbędne do bezpiecznej organizacji i prowadzenia prac. W przypadku konieczności czasowego opuszczenia miejsca wykonywania prac, osoba odpowiedzialna za nadzór nad prowadzonymi robotami i pracownikami zobowiązana jest do wyznaczenia zastępcy na okres swojej nieobecności. Osoba taka musi także posiadać wymagane uprawnienia i szkolenia.
- 1.4. Zatrudnić do wykonywania Przedmiotu Umowy tylko osoby posiadające odpowiednie, wymagane przepisami kwalifikacje zawodowe, aktualne badania lekarskie oraz przeszkolenie w zakresie przepisów BHP i przeciwpożarowych.
- 1.5. Zapewnić podczas prowadzenia prac, stałą obecność osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, a także zapewnić środki niezbędne do działania w przedmiotowym zakresie chyba że z BIOZ wynika inaczej.
- 1.6. Zapewnić zgodne z wymaganiami przepisów przygotowanie pracowników do pracy, potwierdzone stosownymi, aktualnymi dokumentami:
  - a) orzeczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonania powierzonych prac lub zajmowanego stanowiska, wydane przez lekarza medycyny pracy,
  - b) dokumentami potwierdzającymi ważność szkoleń pracowników w zakresie BHP i przepisów przeciwpożarowych, w tym szkolenia informacyjnego BHP przeprowadzonego na budowie przed rozpoczęciem robót, szkoleń na stanowisku pracy, a dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadzanie szkolenia okresowego nie rzadziej niż raz do roku,
  - c) świadectwami i dokumentami potwierdzającymi dodatkowe kwalifikacje niezbędne do wykonania powierzonych prac, obsługi sprzętu lub kierowania maszynami i pojazdami,
  - d) kartami oceny ryzyka zawodowego wraz z oświadczeniami potwierdzającymi zapoznanie pracowników z zagrożeniami wynikającymi z oceny ryzyka zawodowego, występującymi na określonych stanowiskach pracy,
  - e) potwierdzeniami zapoznania pracownika z DTR maszyn i innych urządzeń technicznych lub ich instrukcją obsługi,
  - f) potwierdzeniami dokonywania okresowych kontroli urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa,
  - g) wykazami osób wyznaczonych i przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej,
  - h) wykazami maszyn, urządzeń i elektronarzędzi używanych na budowie.

Wykonawca zobowiązany jest do przechowywania powyższych dokumentów na terenie budowy i okazania ich na żądanie Zamawiającego.

- 1.7. Zapewnić maszyny, urządzenia i sprzęt niezbędny do wykonania robót, spełniający wymagania przepisów i norm bezpieczeństwa. Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na żądanie Zamawiającego dokumentację potwierdzającą sprawność i bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń, maszyn oraz instalacji użytkowanych w związku z realizacją Przedmiotu Umowy.
- 1.8. Niezwłocznie zgłaszać Zamawiającemu incydenty, zdarzenia wypadkowe, potencjalnie wypadkowe oraz zagrożenia dla zdrowia i życia zaistniałe na budowie lub w związku z jej realizacją, a gdy zawiadomienie o zdarzeniu dokonano w formie ustnej, potwierdzać to pisemnie nie później niż w ciągu 24 godzin po zdarzeniu.
- 1.9. Zapewnić przeprowadzenie postępowania powypadkowego w sytuacji zaistnienia wypadków pracowników oraz umożliwić obecność przedstawiciela Zamawiającego podczas postępowania powypadkowego a także udostępnić mu dokumentację powypadkową.
- 1.10. Zapewnić pomieszczenia oraz urządzenia higieniczno-sanitarne i socjalne, a także środki czystości dla pracowników oraz osób wykonujących pracę na jego rzecz, zgodnie z wymaganiami przepisów oraz dbać o bezpieczny i higieniczny stan tych pomieszczeń.
- 1.11. Zapewnić odzież roboczą i ochronną, obuwiu robocze oraz niezbędne środki ochrony indywidualnej określone na podstawie oceny ryzyka zawodowego przeprowadzonej zgodnie z obowiązkiem określonym w pkt 1.2. Niezależnie od wymagań szczególnych, w każdym przypadku Wykonawca zobowiązany jest wyposażać pracowników w podstawowe środki ochrony indywidualnej, w tym: hełm ochronny, okulary ochronne spełniające wymagania określone dla 1 klasa optycznej, obuwiu ochronne, odzież roboczą, kamizelkę odblaskową lub odzież ochronną spełniającą wymagania dla 2 klasy odblaskowości.
- 1.12. Zapewnić ład i porządek na stanowiskach pracy oraz w ich otoczeniu, a także bezpieczny stan urządzeń i wyposażenia oraz środków ochrony zbiorowej stosowanych w związku z realizacją Przedmiotu Umowy.
- 1.13. Egzekwować od pracowników przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym również zawartych w planie BIOZ, instrukcjach BHP i IBWR, sporządzonych na okoliczność realizacji Umowy.
- 1.14. Uczestniczyć w spotkaniach, kontrolach i inspekcjach organizowanych przez Zamawiającego dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz koordynacji robót.
- 1.15. Terminowo realizować zalecenia z przeprowadzonych kontroli i inspekcji BHP i ppoż.
- 1.16. Terminowo przekazywać informacje objęte obowiązkiem raportowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w planie BIOZ.

2. Wykonawca jest uprawniony do:

- 2.1. Wglądu na każde żądanie do planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia.
- 2.2. Zgłaszania uwag i wniosków oraz koordynacji robót w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 2.3. Wstrzymania robót w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia i życia, niezwłocznie informując o tym fakcie Zamawiającego.

3. Zamawiający jest uprawniony do:

- 3.1. Wizytacji stanowisk pracy oraz pomieszczeń higieniczno – sanitarnych zorganizowanych przez Wykonawcę w ramach realizacji Przedmiotu Umowy, na terenie budowy.
- 3.2. Wydawania zaleceń usunięcia uchybień i nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli ich wykonania. Żądania czasowego lub trwałego usunięcia z terenu budowy pracowników Wykonawcy rażąco naruszających obowiązki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 3.3. Wydawania poleceń realizacji działań zapewniających przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w związku z koordynacją robót budowlanych.
- 3.4. Wstrzymania robót i prac w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia i życia. W takim przypadku Zamawiający nie będzie ponosić odpowiedzialności za straty lub koszty poniesione z tego tytułu przez Wykonawcę. Wymienione straty lub koszty nie będą również stanowić podstawy do uzasadniania ewentualnych opóźnień.
- 3.5. Wyposażenia pracowników i osób wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy w odzież i obuwiu robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w sytuacji gdy Wykonawca nie dopełni tego obowiązku. Udokumentowanymi kosztami przekazanej odzieży i obuwiu roboczego oraz środków ochrony indywidualnej obciążony zostanie odpowiednio Wykonawca.
- 3.6. W sytuacji braku ładu i porządku na stanowiskach pracy Wykonawcy, których stan według oceny Zamawiającego może wpłynąć na wystąpienie bezpośrednich zagrożeń zdrowia lub życia, Zamawiający zastrzega sobie prawo wykonania robót porządkowych na koszt Wykonawcy.

3.7. Naliczania Wykonawcy kar umownych w sytuacji:

- a) braku wyposażenia lub niestosowania przez pracowników i osoby wykonujące pracę na jego rzecz środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w kwocie 100 zł, za każdy ujawniony przypadek;
- b) braku ładu i porządku na stanowiskach pracy zorganizowanych przez Wykonawcę w ramach realizacji Przedmiotu Umowy oraz w ich otoczeniu, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
- c) naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym określonych w BIOZ, IBWR lub instrukcji BHP, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
- d) przebywanie na terenie budowy pracowników będących pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, w kwocie 1000 zł na rzecz Zamawiającego za każdy ujawniony przypadek oraz trwałe odsunięcie od pracy na budowie takich pracowników;
- e) dopuszczenia do wykonania prac bez wymaganego nadzoru osoby kierującej, w kwocie 1000 zł, za każdy ujawniony przypadek;
- f) dopuszczenie do wykonywania robót wymagających dodatkowych kwalifikacji przez osobę nie posiadającą stosownych kwalifikacji potwierdzonych dokumentami w kwocie 1000 zł, za każdy ujawniony przypadek.

3.8. W przypadku stwierdzenia podczas kolejnej kontroli nieprawidłowości, o których mowa w pkt 3.7, karę za każdy ujawniony przypadek ustala się poprzez powiększenie o 50% kary nałożonej ostatnio za takie samo naruszenie.

Zamawiający zastrzega sobie prawo określenia dodatkowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w sytuacjach przewidywania wystąpienia specyficznych zagrożeń wymagających zastosowania odrębnych działań zapobiegawczych. Wymagania co do ich przestrzegania będą skutecznie wyłącznie wtedy, gdy Zamawiający dostarczy je Wykonawcy w formie pisemnej nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem takich robót lub prawdopodobieństwem wystąpienia takich zagrożeń.